

Висновок. При обліку автотранспортних засобів необхідно оформлювати первинні документи, які забезпечують правильність і своєчасність їх обліку. Облік ведеться за кожним об'єктом автотранспорту. Всі об'єкти підлягають реєстрації в органах ДАІ та нумерації інвентарними номерами під час передання їх в експлуатацію.

Список використаних джерел: 1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затверджене наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27.02.2000 р. 2. Перелік типових документів (наказ Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів України № 41 від 0.07.98 р.) 3. Свідерський Є. І. Бухгалтерський облік у галузях економіки: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2004. — 233 с.

Подано до редакції 20.05.2009

УДК 658.2.034.(81)

В.В. ПРОХОРОВА, к.е.н., доц. НАУ м. Київ;
Ю.Є. БЕЗУГЛА, магістр фін. факультету ХНЕУ м. Харків

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ

В статті розглянута реструктуризація в системі антикризового управління, реалізації антикризових заходів, антикризового фінансового управління та фінансового механізму для запобігання банкрутства промислових підприємств України.

In the article the considered restructuring is in the system of antikrizovogo management, realization of antikrizovikh measures, antikrizovogo financial management and financial mechanism for prevention of bankruptcy of industrial enterprises of Ukraine.

Ключові слова: антикризове управління, криза, банкрутство, фінансові заходи, неплатоспроможність, реструктуризація.

Вступ. Забезпечення реалізації визначеного курсу на стійке економічне зростання економіки України робить надзвичайно актуальними питання організації протидії кризовим явищам та відродження нормального перебігу функціонування підприємств, потребує термінової розробки теорії та практики антикризового управління промисловими підприємствами. Тому однією із суттєвих задач ефективного управління підприємствами є реструктуризація в системі антикризового управління промисловими підприємствами України.

Питання щодо сутності антикризового управління є предметом дослідження провідних вчених, таких як І.Бланк[1], Т.Клебанова[2], В.Василенко[3], А..Войцеховска[4], А.Чернявський[5], Я.Фомин[6], О.Терещенко[7], Б.Райзберг[8] та ін..

Але на сьогодні немає чітко абґрунтованих теоретичних основ щодо реструктуризації в системі антикризового управління промисловими підприємствами України. Тому розгляд даного питання є досить актуальним сьогодні.

Постановка завдання. Метою написання статті є абґрунтування теоретичних основ щодо реструктуризації в системі антикризового управління промислових підприємств України.

Методологія. Найбільш повне розкриття суті антикризового управління подано в монографіях видатного українського дослідника - проф. Бланка І.О. [1]. Хоча сутність даного терміну розкрита стосовно антикризового фінансового управління, тобто з акцентом на застосування фінансових засобів та інструментів реалізації даного процесу, описаний підхід і його складові, на думку автора, можуть використовуватися для характеристики антикризового управління в цілому. Згідно з поданим тлумаченням, політика антикризового фінансового управління є частиною загальної фінансової стратегії підприємства та полягає, в розробці, системи засобів попередньої діагностики загрози банкрутства і "включення" механізмів фінансового оздоровлення підприємства, що забезпечують його вихід з кризового стану.

В антикризовому управлінні процес управління фінансами є одним з найважливіших, оскільки більша частина криз, що виникають на підприємстві, пов'язана саме з неефективним управлінням фінансами. Водночас фінансові кризи є найбільш керованими і дають змогу за досить короткий період часу відновити ефективне функціонування підприємства, застосовуючи методи антикризового управління[2-3].

Результати дослідження. Основною метою реструктуризації антикризових заходів є нейтралізація фінансової кризи на промисловому підприємстві (відповідно усунення причин її виникнення). Досягнення цієї мети значною мірою залежить від своєчасного виявлення кризи. Це забезпечується завдяки застосуванню інструментарію діагностики банкрутства, механізмів раннього попередження та реагування, інших аналітичних прийомів ризик-менеджменту. Важливе місце при цьому слід приділяти причинно-наслідковому аналізу фінансової кризи, спрямованому на ідентифікацію зовнішніх та внутрішніх чинників кризи, виду кризи та її стадії. Своєчасність та об'єктивність діагностики фінансової кризи підприємства, стану його фінансів є ключами для забезпечення ефективності подальших антикризових заходів.

Основною ціллю реструктуризації антикризового фінансового управління є швидке відновлення платоспроможності а також відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства для уникнення його банкрутства. Політика реструктуризації антикризового фінансового управління представляє собою частину

загальної фінансової стратегії підприємства, котра полягає у розробці та використанні системи методів попередньої діагностики загрози банкрутства та механізмів фінансового оздоровлення підприємства, котрі забезпечують його захист від банкрутства.

Сутність системи антикризового управління полягає у тому, що загроза банкрутства підлягає діагностиці ще на ранніх стадіях його виникнення, що дозволяє своєчасно привести в дію спеціальні фінансові механізми захисту, або обґрунтувати необхідність певних реорганізаційних процедур[4].

Головна роль у системі реструктуризації антикризового управління відводиться широкому використанню механізмів фінансової стабілізації. Це пов'язане із тим, що вдале використання цих механізмів дозволяє не тільки зняти фінансовий стрес загрози банкрутства, але і в значній мірі позбавити підприємство від залежності використання позичкового капіталу, прискорити темпи його економічного розвитку.

У якому би ступені не оцінювався масштаб кризового стану підприємства (легка або важка криза), найбільш невідкладною задачею в системі мір фінансової стабілізації є забезпечення відновлення здатності платежів по своїх поточних зобов'язаннях для того, щоб попередити виникнення процедури банкрутства. Хоча неплатоспроможність підприємства може бути усунута протягом відносно короткого періоду часу за рахунок здійснення ряду аварійних фінансових заходів, причини, що генерують неплатоспроможність можуть залишатися незмінними, якщо не буде відновлена до безпечного рівня фінансова стійкість підприємства. Це дозволить усунути погрозу банкрутства не тільки в короткому, але й у відносно тривалому періоді.

Повна фінансова стабілізація досягається тільки тоді, коли підприємство забезпечує стабільне зниження вартості використовуваного капіталу і постійний ріст своєї ринкової вартості. Ця задача вимагає прискорення темпів економічного розвитку на основі внесення визначених коректив у фінансову стратегію промислового підприємства. Скоректована з урахуванням несприятливих факторів фінансова стратегія підприємства повинна забезпечувати високі темпи його виробничого розвитку при одночасному зниженні погрози його банкрутства в майбутньому періоді. Кожному етапові фінансової стабілізації підприємства відповідають визначені її механізми, що у практиці фінансового менеджменту прийнято підрозділяти на оперативний, тактичний і стратегічний.

У практиці фінансового менеджменту перераховані вище механізми фінансової стабілізації підрозділяються іноді на «захисні» і «наступальні». Оперативний механізм фінансової стабілізації, заснований на принципі «відсікання зайвого», являє собою захисну реакцію промислового підприємства на несприятливий фінансовий

розвиток і позбавлений будь-яких наступальних управлінських рішень. Оперативний механізм фінансової стабілізації представляє собою систему мір, направлену, з однієї сторони, на зменшення поточних зовнішніх та внутрішніх фінансових зобов'язань підприємства, а з іншої сторони, на збільшення грошових активів, що забезпечують ці зобов'язання. Принцип «відсікання зайвого», що лежить в основі цього механізму, полягає в скороченні розмірів як поточних потреб (котрі викликають фінансові зобов'язання), так і окремих ліквідних активів (з метою їхнього термінового перетворення в грошову форму). Тактичний механізм фінансової стабілізації, використовуючи окремі захисні заходи, у цілому являє собою наступальну тактику, спрямовану на перелом несприятливих тенденцій фінансового розвитку. Тактичний механізм фінансової стабілізації представляє собою систему заходів, що базується на використанні моделей фінансової рівноваги у довгостроковому періоді. Фінансова рівновага забезпечується при умові, що об'єм позитивного грошового потоку за всіма видами господарської діяльності (виробничої, інвестиційної, фінансової) у певний період рівний запланованому обсягу негативного грошового потоку. Механізм використання моделей фінансової рівноваги, направлений на відновлення фінансової стійкості підприємства, пов'язаний із збільшенням об'єму позитивного грошового потоку при скороченні обсягу вживання додаткових фінансових ресурсів (тобто зниження інвестиційної активності). Стратегічний механізм фінансової стабілізації представляє собою систему заходів, засновану на використанні моделей фінансової підтримки прискореного економічного росту підприємства. Стратегічний механізм фінансової стабілізації являє собою винятково наступальну стратегію фінансового розвитку, підлеглу мети прискорення всього економічного росту підприємства. Ця система мір визначає необхідність перегляду окремих напрямків фінансової стратегії підприємства [2-8].

Можливість застосування прогресивних методів та способів для реструктуризації антикризового управління фінансами, використання окремих фінансових важелів залежить від якості законодавчих і нормативних актів, що регулюють відповідні фінансові відносини. Саме тому надзвичайно важливе місце у фінансовому механізмі антикризового управління підприємством займає нормативно-правове забезпечення. Основою цього забезпечення є законодавство про банкрутство, податкове законодавство, нормативні акти, що регулюють фінансові відносини між підприємством і банківською системою, стандарти бухгалтерського обліку і звітності та інше.

Пріоритетним у системі правового забезпечення антикризового фінансового управління є законодавство про фінансову неспроможність і банкрутство підприємств. Закон про банкрутство є складовим елементом економічної

інфраструктури в країні, без якого неможливе функціонування ринкової економіки як такої. Підкреслимо, що законодавство про банкрутство не лише стимулює промислові підприємства до ефективного використання активів та захищає інтереси кредиторів, а й має містити механізми, спрямовані на фінансове оздоровлення (санацію) боржника.

Висновки. Підводячи підсумок, важливо підкреслити, що реструктуризація антикризового управління буде ефективною, якщо вона здійснюється не автономно, а як підсистема загальної антикризової системи управління промисловим підприємством. Діяльність антикризового управління фінансами промислового підприємства вітчизняними виробниками, безсумнівно буде сприяти збереженню та розвитку промислового потенціалу країни. Дослідження теоретико – методичних основ антикризового управління дозволяє зробити висновки, що реструктуризація антикризового управління стала сьогодні одним з найбільш популярних понять в управлінській науці та діловій практиці. Однак, як зазначається в роботах деяких вітчизняних фахівців з теорії менеджменту, в українських умовах ще не сформувалась єдність поглядів щодо цього феномена.

Список літератури: 1. *Бланк И. А.* Основы финансового менеджмента. Т. 1. – К.: Ника – Центр, 2000. – 512с. 2. Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління: Моногр. / *Т.С.Клебанова, О.М.Бондар, О.В.Раєвнева* та ін. За ред. *О.В.Мозенкова*.-Х.:ІНЖЕК,2003 .-271 с.3. *Василенко В.О.* Антикризове управління підприємством.: Навч. посіб. –К.: ЦУЛ, 2003. –560с. 4. *Войцеховская А.* Антикризисное управление финансами предприятия // Вісник.-2005.-№1 .-С. 70-72. 5.*Чернявський А.Д.* Антикризисное финансовое управление.: Учеб. Пособие. –К.: МАУП, 2000. – 350с. 6.*Фомин Я.А.* Диагностика кризисного состояния предприятия: Учеб. пособ. для вузов .-М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 349 с. 7.*Тереженко О.О.* Антикризове фінансове управління на підприємстві. Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2004. – 560с. 8.*Райзберг Б., Костицкий Н.* Антикризисное управление – основа оздоровления предприятий. // Экономист. - №2. – 2005. – С. 25 -34.

Подано до редакції 20.05.2009

УДК 658.021.34.1

О.О. МАЗУР, викладач, Кам'янець-подільська філія Європейського університету, м. Київ

ДОСЛІДЖЕННЯ ЧИННИКІВ ФОРМУВАННЯ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

В роботі зроблено аналіз чинників, які впливають на формування вартості підприємства з позиції різних вчених. На підставі проведеного дослідження запропоновано систему чинників, що впливають на формування ринкової вартості підприємства рекреаційної галузі.

The analysis of factors which influence formation of cost of the enterprise from a position of different scientists is made. On the basis of the conducted research the system of factors which influence formation of market cost of the enterprise of recreational branch is offered.